

İSLAM, VARLIK SEBEBİMİZDİR!

YAZAR: ALİ AYKAÇ

الْيَوْمَ أَكَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَآتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي
وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

“...Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, size nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam’ı seçtim...”

Mâide, 5/3.

WhatsApp İletişim

Ali AYKAÇ, İmam-Hatib, İSTANBUL
aliaykac.com

iletişim : **(0)541-934 3778**

telegram : **t.me/vaazarsivi**

facebook.com/**groups/vaazarsivi**

Tüm içeriklerin **ticârî maksatla** kısmen ya da tamamen izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasak olup kul hakkını ihlâl eder. Ayrıca bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca telif hakları üzerinden yasal işlem yapılacaktır. **Ticârî maksat olmadan izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılmasında herhangi bir sorun yoktur.**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Pek Aziz ve Muhterem Müslümanlar,

İslam, insanın varoluşuna anlam kazandıran ve onun dünya ile ahiret arasında dengeli bir hayat sürmesini sağlayan ilahî bir nizamdır. **İnsan, yaratılış gayesini ve bu dünyadaki varlık sebebini ancak İslam'ın rehberliği ile kavrayabilir.** İslam, yalnızca bireyin ibadetlerini düzenleyen bir inanç sistemi değil, aynı zamanda insanın kendisiyle, toplumla ve Rabb'iyle kurduğu bağları şekillendiren bir yaşam bütünlüğüdür. Bu nedenle, **insanın varlık bilinci İslam'la bütünleştiğinde kemale erer.** Kur'an-ı Kerim, bu hakikati bize hem bireysel hem de toplumsal düzeyde pek çok ayetle hatırlatır.

İslam varsa biz varız; insanı İslam güzelleştirir, olgunlaştırır ve kemale erdirir. Müslüman, bu hakikat doğrultusunda düşünmeli, hissetmeli ve yaşamalıdır. Bu çerçevede bir hayat yaşayan insan, varoluşunu anlamlandıran ve onu ahlâkî, ruhsal ve toplumsal açıdan en üst seviyeye taşıyan bir hakikati ifade eder. **İslam, insana yalnızca ibadetleri öğretmekle kalmaz, aynı zamanda onun tüm yaşamını kuşatan bir rehberlik sunar.** Bu bakış açısı, insanın yaratılış amacını açıklayan ***“Ben cinleri ve insanları, ancak Bana kulluk etsinler diye yarattım.”***¹ ayetiyle doğrudan örtüşmektedir. **İnsanın Allah'a kulluk etmesi, sadece ritüel ibadetlerden ibaret değildir; aynı zamanda İslam'ın insana kazandırdığı güzel**

¹ Zâriyât, 51/56. وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

ahlâk, sorumluluk bilinci ve toplumsal duyarlılık da bu kulluğun ayrılmaz bir parçasıdır.

İslam, insanın ruhunu güzelleştirir, kalbini ihlasla doldurur ve davranışlarını olgunlaştırır. İmanın derinleşmesiyle birlikte kişi, hayata bakış açısını değiştirir, davranışlarını Allah'ın rızasını kazanma amacıyla yönlendirir. Bu durum, insanın iç dünyasında bir huzur ve denge oluştururken, aynı zamanda toplumda adaletin ve iyiliğin yayılmasına vesile olur. **İslam'ın bu kuşatıcı rehberliği, insanı kemale erdirir; onu nefsin sınırlayıcı arzularından arındırır ve ahlâkî mükemmelliğe ulaştırır.**

Bu noktada ibadet kavramının derinliği önemlidir. **Bir davranışın ibadet olabilmesi için iman, niyet ve ihlasla yapılması gerekir.** Kişi, günlük yaşamındaki en küçük eylemi bile Allah'ın rızasını gözeterek gerçekleştirdiğinde, bu sıradan bir fiil olmaktan çıkar ve kulluğun bir parçası hâline gelir. İslam'ın sunduğu bu bütüncül yaklaşım, insanı hem bireysel hem de toplumsal anlamda olgunlaştırır. Ticarete dürüstlük, insanlara iyilikle yaklaşmak, adaletli olmak gibi davranışlar, **niyet Allah rızasına yöneldiğinde ibadet olarak kabul edilir.** Bu da insanın ahlâkî gelişimini destekler ve toplumun huzurunu sağlar.

İnsan, İslam'ın rehberliğinde nefsini terbiye eder, ahlâkını güzelleştirir ve topluma faydalı bir birey hâline gelir. **İslam, insana sadece ne yapması gerektiğini değil, aynı zamanda nasıl daha güzel ve olgun bir insan olabileceğini de öğretir.** İslam, insanın kalbine huzur, aklına hikmet ve hayatına denge kazandırır. Bu hakikat, insanın hem dünyasını hem de ahiretini mamur etmesini sağlar. Müslüman, bu bilinçle hareket ettiğinde, varlığını

Allah'ın rızasıyla bütünleştirir ve yaşamını anlamlı kılar. **İslam'ın gösterdiği bu kutlu yolda yürüyen insan, kendini bulur, olgunlaşır ve topluma iyilik saçan bir nur hâline gelir.** Bu süreç, insanı kemale ulaştıran bir dönüşümdür.

İslam, yalnızca bir inanç sistemi değil, aynı zamanda insanın hayatını her yönüyle şekillendiren bir yaşam biçimidir. İnsanın kendisiyle, çevresiyle ve toplumla ilişkilerini en güzel şekilde düzenleyen ilahi bir rehberdir. Peygamber Efendimiz *sallallâhu aleyhi ve sellem* bu hakikati şu hadisinde açıkça ortaya koyar: **“Müminlerin iman açısından en olgun olanı, ahlâkı en güzel olandır.”**² İman ile ahlâk arasındaki bu güçlü bağ, İslam'ın insanı güzelleştirici ve kemale erdirici etkisini somutlaştırır. **Mümin, İslam'ın rehberliğinde nefsini terbiye ederek içsel bir dönüşüm yaşar, bu dönüşüm de onun toplumsal ilişkilerine yansır.**

Bu dönüşümün en belirgin örneklerinden biri, Hazret-i Ömer *radiyallâhu anh*'dir. O, İslam'la şereflenmeden önce sert ve otoriter bir karaktere sahipken, İslam'ın rehberliğiyle adaletin timsali haline gelmiştir. Halifeliği döneminde uyguladığı yönetim anlayışı, İslam'ın birey üzerinde nasıl bir olgunluk ve sorumluluk bilinci oluşturduğunu ortaya koyar. Hazret-i Ömer *radiyallâhu anh*'in şu sözü bu anlayışı özetler: **“Dicle Nehri kenarında bir koyun kayboldu, bunun hesabını Allah bana sorar diye korkarım.”** Bu söz, İslam'ın bireye yüklediği adalet ve sorumluluk bilincini en çarpıcı şekilde ortaya koyar.

² Tirmizî, Birr, 62. قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا.

Kur'an-ı Kerim de insanın olgunlaşmasını ve güzelleşmesini emreder. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **“Şüphesiz ki Allah, adaleti, iyiliği ve akrabaya yardım etmeyi emreder; hayâsızlığı, fenalığı ve azgınlığı yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor.”**³ Bu ayet, bireyin hem kendisine hem de topluma karşı sorumluluklarını hatırlatarak, insanı ahlâkî ve toplumsal açıdan kemale ulaştırır. İslam'ın gösterdiği bu yol, sadece bireyin değil, toplumun da huzur ve adalet içinde yaşamasını sağlar.

İslam'ın toplumsal dönüşüm gücü, cahiliye dönemindeki Arap toplumunda açıkça görülmüştür. Kabilecilik, cehalet ve adaletsizlik üzerine kurulu bir toplum, İslam'ın gelişiyle birlikte kardeşlik, adalet ve merhamet gibi değerlerle yoğrulmuş ve bambaşka bir yapıya bürünmüştür. Bu dönüşüm, Kur'an'ın şu ayetiyle desteklenir: **“Ey insanlar! Şüphesiz, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi kavimlere ve kabilelere ayırdık. Şüphesiz Allah katında en değerliniz, O'na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır.”**⁴ Bu ayet, insanın değerini soyundan ya da toplumdaki statüsünden değil, takvasından ve ahlâkından aldığını vurgular.

³ Nahl, 16/90. إِنَّ اللَّهَ يُأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَائِي ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

⁴ Hucurât, 49/13. يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

İslam olduğu müddetçe insan değerlidir. Çünkü İslam, insanın fitratını güzelleştirir, nefsini terbiye eder, ahlâkını olgunlaştırır ve toplumsal sorumluluk bilincini geliştirir. Müslüman, bu hakikat doğrultusunda hareket ederek hem bireysel anlamda kemale erer hem de toplumda adalet ve merhameti tesis eder.

İslam olmadığı müddetçe, insanın değeri de sorgulanabilir hale gelir. Çünkü İslam, insanın ruhunu ve karakterini şekillendirirken, Allah'ın emirlerine ve Peygamber Efendimiz *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in sünnetine göre bir hayat tarzı ortaya koyar. İslam, yalnızca bireyi değil, aynı zamanda toplumu da şekillendirir, insanı içindeki kötü arzulardan arındırarak toplumsal barışı ve düzeni sağlar. Ancak İslam'ın olmadığı yerlerde, bu manevi değerlerin kaybolması, bireylerin ve toplumların zayıf yönlerini ortaya çıkarır.

İslam'ın olmadığı yerlerde insanın değersiz hale gelmesi, tarih boyunca çeşitli örneklerle kendini göstermiştir. **İslam, insanı Allah'ın yarattığı en şerefli varlık olarak kabul eder ve onun hayatına, haklarına ve onuruna değer verir.** Ancak bu değer, İslam'ın rehberliği olmadığı zaman kaybolur ve insanlar hem bireysel hem de toplumsal olarak büyük bir yozlaşmaya sürüklenir.

Tarih, İslam'ın olmadığı toplumlarda insanın nasıl değersizleştirildiğini acı örneklerle gözler önüne sermektedir. Örneğin, Batı'nın bazı dönemlerinde vahşice düzenlenen gladyatör dövüşleri ya da eğlence için çocukların hayvanlara atıldığı zamanlar, insan hayatının ne kadar değersiz görüldüğünü

gösterir. Çocuklar, toplumun geleceği olması gerekirken, sıradan bir mal gibi görülmüş ve eğlence aracı olarak kullanılmıştır. Oysa İslam, çocukları değerli birer emanet olarak kabul eder. Peygamber Efendimiz *sallallâhu aleyhi ve sellem* **“Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en iyi olanınızdır”**⁵ buyurmuş ve çocuklara, kadınlara, yaşlılara, kısacası her bireye sevgi ve merhametle davranmayı emretmiştir.

İslam’ın olmadığı yerlerde kadınların durumu da insan onurunun nasıl hiçe sayıldığıнын bir başka örneğidir. Cahiliye dönemi Arap toplumunda, kız çocuklarının diri diri toprağa gömülmesi, İslam öncesi karanlık bir düzenin simgesiydi. Kadınlar, mirastan mahrum bırakılır, alınıp satılan bir eşya gibi görülürdü. Ancak İslam, kadınlara miras hakkı tanımış, onların toplumsal statüsünü yükseltmiş ve birer insan olarak değerlerini ortaya koymuştur. Kur’an-ı Kerim’de Allah Teâlâ, kız çocuklarının gömülmesi gibi bir vahşetin hesabını soracağını şu şekilde bildirmiştir: **“Diri diri toprağa gömülen kız çocuğuna, hangi günah sebebiyle öldürüldüğü sorulduğu zaman...”**⁶

Bu ayet, İslam’ın, insan hayatına ve özellikle en korunmasız kesimlere olan bakışını ortaya koyar. **İslam olmadan, kadınlar ve çocuklar gibi zayıf gruplar genellikle değersiz görülmüş ve ezilmiştir.** İslam ise onların hakkını korumuş ve toplum içinde onurlu bir yere sahip olmalarını sağlamıştır.

⁵ Tirmizî, Radâ, 11. قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ، وَأَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي.

⁶ Tekvir, 81/8-9. وَإِذَا الْمَوْءُدَةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ.

Modern dünyada da İslam'ın rehberliğinin yokluğu, insanın değersizleşmesine yol açmıştır. Kapitalist sistemlerin hâkim olduğu toplumlarda insanlar, genellikle üretim ve tüketim döngüsüne hizmet eden araçlar olarak görülür. İş gücünden artık yararlanılamayan yaşlılar ya da toplumun zayıf bireyleri, birer yük gibi algılanır. Bu nedenle, **bazı Batı ülkelerinde yaşlıların bakım evlerinde yalnızlığa terk edilmesi ya da ötenazinin yasal hale getirilmesi, insanın değerinin sadece faydacılıkla ölçüldüğünü ortaya koyar.** Oysa İslam, yaşlıların toplumun en kıymetli bireyleri olduğunu öğretir. Peygamber Efendimiz *sallallâhu aleyhi ve sellem*, **“Küçüklerimize merhamet etmeyen ve büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir”** ⁷ buyurarak, insanın yaşı ve konumu ne olursa olsun değerli olduğunu hatırlatmıştır.

İslam'ın olmadığı yerlerde savaş ve sömürü, insan hayatının ucuz hale gelmesine yol açmıştır. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de sömürgecilik anlayışı, Müslüman olmayan birçok toplumda insanların onurlarını, kimliklerini ve kültürlerini yok etmiştir. **İnsanlar, İslam'ın adalet anlayışı olmadan birer meta olarak görülmüş ve köleliğin en acımasız biçimleri yaşanmıştır.** Oysa İslam, köleliği kaldırmayı hedeflemiş, insan onurunu koruyan bir sistem getirmiştir. Kur'an, bir insanın hayatına kastetmenin tüm insanlığa kastetmek gibi olduğunu bildirmiştir: **“...Kim, bir cana kıymamış ya da yeryüzünde**

⁷ Tirmizî, Birr, 15. قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ.

bozgunculuk yapmamış birini öldürürse, sanki bütün insanları öldürmüş gibi olur...”⁸

Bu ayet, insan hayatının kutsallığını ve değerini ortaya koyar. **İslam’ın olmadığı yerlerde, insan sadece bir sayı ya da güç mücadelesinin kurbanı haline gelir.** Ancak İslam, her bireyin değerli olduğunu öğretir ve insan hayatına dokunulmazlık kazandırır.

İslam’ın olmadığı yerlerde insan hayatı, onuru ve hakları kolayca yok sayılmıştır. Ancak İslam, insanın yaratılışındaki değeri ortaya koyarak onu yeryüzünde Allah’ın halifesi olarak tanımlar. **İnsan, İslam olmadan yalnızca biyolojik bir varlık olmayı sürdürebilir; ancak manevi ve toplumsal bir anlam kazanması ancak İslam’la mümkündür.** İslam’ın rehberliğinde şekillenen toplumlar, insanı değerli kılar, onun haklarını korur ve hayatını anlamlı bir şekilde yaşamasını sağlar. **İslam, insanı yücelten, ona hem dünya hem de ahiret saadetini sunan bir hayat sistemidir.**

Modern dünya, teknolojik gelişmeler ve maddi refahın yükselmesine rağmen insanlığın manevî ve ahlakî değerler açısından büyük bir kriz yaşadığı bir döneme sahne olmaktadır. **Sekülerleşmenin ve bireyselleşmenin hız kazandığı bu çağda, insanın anlam arayışı daha da belirginleşmiş, maneviyat**

⁸ Maide, 5/32. **مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَآئِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ**

eksikliği, yalnızlık ve ahlakî yozlaşma gibi sorunlar insanlığı sarsan temel meseleler haline gelmiştir. Günümüz insanı, bu sorunlarla başa çıkmak için sağlam bir rehber, yaşamını anlamlandıracak ilahî bir mesaja ihtiyaç duymaktadır. İşte **İslam, insanı hem bireysel hem de toplumsal anlamda inşa eden, krizlerden çıkış için rehberlik eden evrensel bir sistem olarak bu noktada ön plana çıkar.** Kur'an-ı Kerim, insanın yaratılış amacını ve bu dünyadaki yolculuğunun istikametini açıkça belirlemiştir: ***“Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin ki sakınasınız.”***⁹

Bu ayet, insanın varoluş gayesini Allah'a kulluk olarak ifade ederken, bu kulluğun sadece bir ibadet biçimi olmadığını, aynı zamanda insanı kötülüklerden alıkoyan ve ahlakî bir koruma kalkını sağlayan bir bilinç olduğunu ortaya koyar. Klasik tefsirlerde kulluk kavramı, insanın yalnızca Rabbine olan sorumluluğuyla sınırlı kalmaz; aynı zamanda yaratılmışlara karşı dürüst, adil ve merhametli bir duruş sergilemesini içerir. Modern tefsirler ise bu ayetin, insanın manevi huzuru yakalaması ve toplumsal refaha katkı sunması açısından önemine dikkat çeker. İslam, bireyin nefsinin bencil arzularından arındırmasını sağlayarak onu hem ahlaklı hem de toplum için faydalı bir birey haline getirir.

Bu durumu anlamak için somut bir örnek ele alalım: Bir tüccar düşünelim; bu kişi alışveriş yaparken malını değerinin üzerinde bir fiyata satma fırsatını yakalıyor, ama Rabbine olan kulluk bilinci ve vicdanıyla hareket ederek bunu yapmıyor. Bunun

⁹ Bakara, 2/21. يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

yerine, malını dürüst bir şekilde, hakkını gözeterek satmayı tercih ediyor. Niyetini Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak olarak belirliyor ve helal kazancı seçiyor. Bu davranışı, yalnızca bir ticaret değil, aynı zamanda bir ibadet haline geliyor. Çünkü bu tüccar hem kendini haramdan korumuş hem de topluma adalet ve güven kazandırmış oluyor. İşte İslam'ın kulluk anlayışı, insanın Rabbine bağlılığını hayatının her alanına yansıtarak onun ahlakî, toplumsal ve manevi yönlerini kuşatır. Bu hakikat, Kur'an'ın başka bir ayetinde de şu şekilde ifade edilmiştir: ***“Kim salih bir amel işlerse, erkek veya kadın olsun, mümin olarak işlerse, ona güzel bir hayat yaşatırız. Ve onların karşılıklarını, yaptıklarının en güzeliyle veririz.”***¹⁰

Bu ayet, bireysel mutluluğun ve toplumsal huzurun ancak Allah'a iman eden ve salih amel işleyen bireylerle mümkün olacağını ortaya koyar. **Salih amel, yalnızca bireysel ibadetlerden ibaret değildir; dürüstlük, adalet, merhamet ve insan haklarına saygı gibi değerler, salih amelin ayrılmaz parçalarıdır.** İnsan, Allah'ın rızasını gözeterek bu değerleri hayatına yansıttığında hem dünya hem de ahiret huzurunu elde eder.

Sonuç olarak, **insanın değeri, İslam'la birlikte ortaya çıkar. İslam olmadan insan, maddi anlamda bir varlık olmayı sürdürebilir; ancak manevi anlamda eksik kalır, yaratıcısıyla olan bağını kaybeder ve bu bağın eksikliğiyle kendini anlamsız**

¹⁰ Nahl, 16/97. وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ

bir boşlukta bulur. İslam, insana değerini hatırlatır; onu yeryüzünde bir halife olarak sorumluluk bilinciyle donatır. Bu nedenle, **insanın kurtuluşu, huzuru ve varoluşunu anlamlandırması ancak İslam’la mümkündür.** İslam, insanı yücelten bir rehber, onu dünya ve ahiret saadetine ulaştıran bir yaşam sistemidir. **İnsanın değerli ve anlamlı bir varlık olarak kalabilmesinin yolu, İslam’ın rehberliğine sarılmasından geçer.**

Yâ Rabbî!

*Bizleri, varoluşumuzun hikmetini anlayan,
Senin bize bahşettiğin değer ve sorumluluğun
farkında olan kullarından eyle!
Hayatlarımızı, Senin rızanı kazanmayı
amaçlayan bir bilgelikle şekillendirmeyi
bizlere nasip et!*

Yâ Rabbî!

*Bizi, yeryüzünde halifelik görevini hakkıyla
yerine getiren, ahlakıyla örnek olan ve insana
bahşedilen şerefli konumun hakkını veren
kimselerden eyle! Nefislerimizi anlamsız
arzulara kapılmaktan koru, bizleri yalnızca
Sana kulluk ederek gerçek huzuru bulan
kullarından eyle!*

Yâ Rabbî!

*Bizi, İslam’ın değerlerine sıkı sıkıya bağlı,
ailemize ve çevremize iyiliği miras bırakanlardan
eyle! Toplumumuzda adaleti ve kardeşliği
yaygınlaştıran, güzellikleri çoğaltan,*

*bozgunculuk ve yozlaşmaya karşı dirayetli olan
kullarından olmayı bizlere nasip eyle!*

(Âmin!..)

وَعَاخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الفاتحه